

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. birželio 14 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Godos Ambrasaitės-Balynienės, Gražinos Davidonienės (kolegijos pirmininkė) ir Algirdo Taminsko, susipažinusi su 2023 m. birželio 1 d. paduotu **ieškovės Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos** kasaciniu skundu dėl Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. kovo 1 d. nutarties peržiūrėjimo,

n u s t a t ė:

Ieškovė Nacionalinė žemės tarnyba prie Aplinkos ministerijos padavė kasacinį skundą dėl Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. kovo 1 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal ieškovės Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos ieškinį atsakovėms UAB „Jarinta“ ir UAB „Parkinta“ dėl įpareigojimo atlikti veiksmus ir užimtos valstybinės žemės atlaisvinimo. Skundžiama nutartimi paliktas nepakeistas pirmosios instancijos teismo sprendimas, kuriuo ieškinys atmestas. Kasacinis skundas paduodamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 346 straipsnio 2 dalies 1, 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyto kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliama teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Taigi kasacinis skundas gali būti priimtas tik tuo atveju, jeigu jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, numatytas CPK 346 straipsnyje, bei nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvimą (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas).

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialinės ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas yra toks svarbus, kad turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat, kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Ieškovės paduotas kasacinis skundas grindžiamas šiais pagrindiniais argumentais: 1) byla nagrinėję teismai netinkamai aiškino ir taikė materialiosios teisės normas (CK, Žemės įstatymo, Vyriausybės 1999 m. kovo 9 d. nutarimu Nr. 260 patvirtintų Naudojamų kitos paskirties valstybinės žemės sklypų pardavimo ir nuomos taisyklių (toliau – Taisyklės) nuostatas), todėl nepagrįstai nusprendė, kad ieškovė, pareiškus negatorinį ieškinį, neįrodė tokio ieškinio pareiškimo atveju įrodinėtinos vienos iš sąlygų – fakto, kad jos (ieškovės) teisės yra pažeistos; ieškovė teigia, kad ji, reikšdama reikalavinį atlaisvinti valstybinę žemę, rėmėsi žemės naudojimo patikrinimo aktais, kadastro žemėlapiu ištrauka, prie žemės sklypo naudojimo patikrinimo aktų pridėtomis fotonuotraukomis ir kitais kartu su patikslintu ieškiniu teiktais rašytiniais įrodymais; šie, ieškovės vertinimu, vienareikšmiškai įrodė, kad jos teisės akivaizdžiai pažeidžiamos; 2) byloje nėra jokių duomenų, kad atsakovės nuosavybės teise ar kitu teisiniu pagrindu valdytų pastatus (patalpas) ginčo žemės sklype; tuo tarpu užstatyta valstybinė žemė nuomojama (parduodama) tik tiek, kiek yra reikalinga pastatų eksploatacijai, o ne verslui (ūkinei veiklai) vystyti (CK 6.551 straipsnio 2 dalis, Žemės įstatymo 9 straipsnio 6 dalies 1 punktas, Taisyklių 2.4, 7, 32 punktai); 3) valstybinę žemę gali nuomoti tik valstybinės žemės patikėtinis, o valstybinės žemės subnuoma galima tik teisės aktuose nurodytu atveju ir gavus raštišką Nacionalinės žemės tarnybos pritarimą (Taisyklių 43 punktas); taigi privatus asmenys negali savo nuožiūra to daryti; šiuo gi atveju atsakovės savo teisę naudotis ginčo žemės sklypo dalimis grindė su privačiais subjektais (trečiaisiais asmenimis šioje byloje) sudarytomis sutartimis; 4) byla nagrinėję teismai pažeidė įrodinėjimą ir įrodymų vertinimą reglamentuojančias proceso teisės normas, nukrypo nuo kasacinio teismo šiuo klausimu suformuotos praktikos; ieškovė teigia, kad teismai, vertindami byloje esančius įrodymus, neįsipažinę ir neišsami išnagrinėję aplinkybes, kurios buvo įrodinėjamos proceso metu, be pagrindo nevertino viso įrodymų viseto, nesivadovavo logikos dėsniais ir protingumo kriterijumi, todėl neteisingai interpretavo byloje surinktus įrodymus ir padarė įrodymų viseto neatitinkančias, nepagrįstas išvadas.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, nusprendžia, kad kasacinio skundo argumentai dėl materialiosios teisės normų netinkamo taikymo ir proceso teisės normų pažeidimo nepatvirtina CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkte nustatytų kriterijų kasacijai, t. y. kad egzistuoja teisinis pagrindas peržiūrėti bylą kasacine tvarka. Kasacinio skundo argumentais taip pat nepagrindžiamas nukrypimas nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos bei CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodyto kasacijos pagrindo egzistavimas. Dėl šių priežasčių darytina išvada, kad kasaciniame skunde nekeliamas tokių teisės klausimų, kurie atitiktų nors vieną CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytą bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindą.

Atrankos kolegija konstatuoja, kad pateiktas kasacinis skundas neatitinka CPK 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakyta priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

n u t a r i a:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.
Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Goda Ambrasaitė-Balynienė
 Gražina Davidonienė
 Algirdas Taminskas